

Schade aan de kleine bloedvaatjes is geassocieerd met depressie op latere leeftijd

ARTIKEL

LITERATUUR

- Agtmaal MJM van, Houben AJHM, Pouwer F, Stehouwer CDA, Schram MT. Association of microvascular dysfunction with late-life depression a systematic review and meta-analysis. JAMA Psychiatry 2017; 74: 729-39.

AUTEUR

MIRANDA T. SCHRAM

E-mail: m.schram@maastrichtuniversity.nl

Waarom dit onderzoek?

Depressie op latere leeftijd is een heterogeen ziektebeeld dat veel voorkomt en gepaard gaat met een hoge morbiditeit en mortaliteit. De ziekte wordt gekarakteriseerd door terugkerende episodes: tot 50% van de mensen die herstellen van een eerste episode zal tijdens het leven meerdere episodes doormaken. De etiologie van deze ziekte wordt nog onvoldoende begrepen, maar recent onderzoek laat zien dat schade aan de kleine bloedvaatjes (microvasculaire disfunctie) mogelijk geassocieerd is met depressie, wat belangrijke implicaties voor de preventie en behandeling met zich meebrengt. Een meta-analyse uit 2014 laat zien dat wittestoflaesies, een proxy voor *cerebral small vessel disease*, geassocieerd zijn met (incidente) depressie. Sinds die tijd zijn er echter nieuwe grootschalige onderzoeken beschikbaar gekomen. Daarnaast blijken ook plasmabiomarkers voor microvasculaire disfunctie geassocieerd te zijn met depressie.

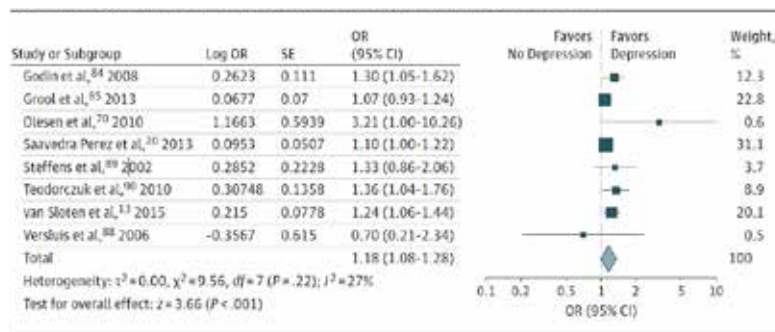
Onderzoeksvraag

Is microvasculaire disfunctie, zowel in plasma als in de hersenen gemeten, geassocieerd met depressie op latere leeftijd, en bestaat deze associatie zowel in crossectionele als in longitudinale studies?

Hoe werd dit onderzocht?

De literatuur werd systematisch geëvalueerd en via een meta-analyse werden de resultaten gezamenlijk geanalyseerd. In totaal werden gegevens van 43.600 personen, van wie 9203 een depressie hadden, afkomstig uit 48 verschillende onderzoeken, geanalyseerd in de meta-analyse. Van deze studies hadden er 8 een longitudinale opzet, met 72.441 persoonsjaren follow-up (gemiddelde follow-upduur 3,7 jaar).

FIGUUR 1 De longitudinale associatie tussen wittestoflaesies en incidentie depressie

De gegevens worden uitgedrukt in oddsratio's (OR's) met 95%-betrouwbaarheidsinterval (95% CI). Het onderste diamantje geeft de gepoolde oddsratio weer

Belangrijkste resultaten

Hogere plasmaspiegels van biomarkers van microvasculaire disfunctie, en meer wittestoflaesies, microbloedinkjes en micro-infarcten in het brein bleken significant geassocieerd te zijn met depressie met oddsratio's van 1,18-1,58 (95%-betrouwbaarheidsinterval: 1,03-1,96) per standaarddeviatie. Longitudinale data waren beperkt tot studies naar wittestoflaesies en lieten ook een significante relatie zien tussen meer wittestoflaesies en incidente depressie met een oddsratio van 1,19 (95%-BI: 1,09-1,30) per standaarddeviatie (zie **FIGUUR 1**).

Consequenties voor de toekomst

Deze uitgebreide meta-analyse laat zien dat zowel perifere als cerebrale maten voor schade aan de kleine bloedvaatjes zijn geassocieerd met een hogere odds voor (incidente) depressie. Dit onderzoek geeft aanwijzingen dat microvasculaire disfunctie een potentieel doel zou kunnen zijn voor de preventie en behandeling van depressie.